

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Prognos för utvecklingen 2015–2016

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2016

I korta drag

Lägre produktionsvärde och kostnader i jordbruket 2016

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde förväntas minska med närmare 3 % år 2016 jämfört med år 2015. Värdet av vegetabilieproduktionen förväntas minska med 8 % medan värdet av animalieproduktionen förväntas öka med drygt 2 %. Samtidigt som produktionsvärdet beräknas bli lägre än föregående år förväntas även kostnaderna bli lägre.

Den totala spannmålsskörden 2016 uppskattas preliminärt till 5,4 miljoner ton, vilket är en minskning med 12 % jämfört med 2015. Samtidigt bedöms priserna på spannmål bli något lägre under skördeåret 2016/2017 vilket gör att värdet av spannmålsproduktionen förväntas sjunka med 14 % jämfört med skördeåret 2015/2016.

Skörden av raps och rybs uppskattas minska med cirka 25 % och priserna förväntas stiga under skördeåret 2016/2017. Sammantaget beräknas värdet av oljeväxtproduktionen minska med 17 % jämfört med föregående år.

Avräkningspriserna för både nötkreatur och svin förväntas stiga under 2016 medan slakten förväntas bli relativt konstant jämfört med 2015. Totalt sett förväntas värdet av nötkreatur öka med 10 % medan värdet av svinproduktionen förväntas öka med 7 %.

Värdet av mjölkproduktionen uppskattas minska med knappt 6 %, vilket förklaras av att avräkningspriserna förväntas sjunka med omkring 4 % och att invägningen förväntas minska med 2 % under 2016 jämfört med 2015.

Värdet av äggproduktionen fortsätter att öka. Under 2016 förväntas priserna sjunka något men en förväntad fortsatt produktionsökning gör att produktionsvärdet uppskattas öka med 12 %.

Ulf Svensson, 036 – 15 50 74
Emma Wixe, 036 – 15 64 32
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Prognos för inkomstutvecklingen 2015–2016

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde i löpande priser förväntas minska med närmare 3 % år 2016 jämfört med 2015. Värdet av vegetabilieproduktionen förväntas minska med 8 % medan värdet av animalieproduktionen förväntas öka med drygt 2 %.

Samtidigt som produktionsvärdet minskar förväntas även kostnaderna minska under 2016. Kostnaderna för insatsvaror och tjänster uppskattas minska med närmare 3 % och det är främst lägre kostnader för gödnings- och jordförbättringsmedel och foder som bidrar till minskningen. Sammantaget innebär detta att förädlingsvärdet brutto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsvaror och tjänster, förväntas minska med 2 %.

Förädlingsvärdet netto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsförbrukning och kapitalförslitning, beräknas minska med 5 %.

Under 2016 förväntas posten övriga produktionssubventioner öka. Detta orsakas till viss del av valutakurseffekter. Följden blir att faktorinkomsten, som ska täcka kostnader för löner, arrenden, räntor, eget arbete och eget kapital, förväntas bli i stort sett oförändrad jämfört med 2015.

Lönekostnaderna beräknas öka men detta kompenseras av minskade räntekostnader vilket leder till att företagsinkomsten, som ska täcka kostnader för eget arbete och eget kapital, förväntas bli i stort sett oförändrad jämfört med 2015.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning av inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2015 samt förändringar till år 2016 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I mitten av december planerar Eurostat att redovisa medlemsstaternas prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2015 och 2016. Indikator A, som beskriver förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Faktorinkomsten beräknas som produktionsvärdet (inklusive subventioner) minus kostnader för insatsvaror och tjänster och kapitalförslitning. Med antaganden om en nedgång av den totala arbetsinsatsen (-1,7 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 2,3 %, kommer indikator A för Sverige att vara i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Denna prognos är naturligtvis mycket osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
<hr/>	
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2015 i miljoner kronor samt prognos för utvecklingen för åren 2015–2016, index 2015=100	4
Fakta om statistiken	5
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
Annan statistik	6
Elektronisk publicering	7
In English	8
<hr/>	
Summary	8
List of tables	8
List of terms	8

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2015 i miljoner kronor samt prognos för utvecklingen för åren 2015–2016, index 2015=100

1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2015 in million SEK and a first estimate for 2016, index 2015=100

Kod	EAA	Värde 2015	Prognos för utvecklingen 2016		
			Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	7 100	88,0	97,7	86,0
02	Industrigrödor	1 748	98,0	104,2	102,2
03	Foderväxter	9 701	87,3	103,8	90,5
04	Köks- och plantskoleväxter	4 341	101,4	99,9	101,3
05	Potatis	2 057	105,9	87,2	92,3
06	Frukt och bär	793	107,7	89,7	96,6
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	109	100,0	102,5	102,5
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	25 851	92,7	99,5	92,3
11	Djur	13 209	100,8	106,9	107,7
12	Animaliska produkter	11 690	100,9	95,7	96,5
13	Animalieproduktion (11+12)	24 898	100,8	101,6	102,4
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	50 749	96,7	100,6	97,3
15	Produktion av jordbrukstjänster	3 190	100,0	100,0	100,0
16	Jordbrukets produktion (14+15)	53 939	96,9	100,5	97,4
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	3 388	96,8	100,0	96,8
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	57 327	96,9	100,5	97,4
19	Total insatsförbrukning	40 124	98,2	98,8	97,1
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	17 202	93,9	104,6	98,2
21	Kapitalförslitning	9 912	99,0	101,6	100,6
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	7 291	86,9	109,2	94,8
23	Löner och kollektiva avgifter	3 296	.	.	103,2
25	Övriga produktionssubventioner	8 468	.	.	105,2
26	Faktorinkomst (22+25)	15 759	.	.	100,4
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	12 463	.	.	99,6
28	Arrende- och hyreskostnader	2 826	.	.	102,0
29	Räntekostnader	1 943	.	.	91,7
30	Ränteutgifter	469	.	.	91,7
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	8 164	.	.	100,2
40	Total arbetsinsats (1 000 årsverken)	60,0	.	.	98,3
	Prisförändring BNP	.	.	102,3	.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den så kallade sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling inklusive trädgårdsodling, husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäcks- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i produkt- respektive produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen (10)
- + Värdet av animalieproduktionen (13)
- + Intäkter från jordbrukstjänster (15)
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter (17)
- = *Jordbrukssektorns produktionsvärde (18)*
- Kostnader för insatsvaror och tjänster (19)
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris (20)*
- Kapitalförslitning (21)
- = *Förädlingsvärde netto till baspris (22)*
- + Övriga produktionssubventioner (25)
- = *Faktorinkomst (26)*
- Löner och kollektiva avgifter (23)
- = *Driftsöverskott netto (27)*
- Arrende- och hyreskostnader (28)
- Nettoräntekostnader (30-29)
- = *Företagsinkomst netto (31)*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre så kallade inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Real Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, arrendekostnader, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Definitiv statistik för 2015 publicerades 2016-10-06 i JO 45 SM 1602. Slutlig statistik för 2016 publiceras i oktober 2017.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan – I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

The value of agricultural output 2016 is expected to decrease by almost 3 % compared with 2015. The value of crop output is expected to decrease by 8 % and animal output is expected to increase by 2 %.

Total harvest of cereals is expected to be about 5.4 million metric tonnes in 2016, a decrease by 12 % compared with 2015. Output prices of cereals are expected to decrease during the crop year 2016/2017 compared with 2015/2016. In total, the value of cereal production is expected to decrease by 14 % compared with the previous harvest year.

Total harvest of rape and turnip rape is expected to decrease by 25 % compared with 2015. Even if prices during the crop year 2016/2017 are expected to increase, the total production value of oilseeds is estimated to decrease by 17 %.

The slaughter of cattle and pigs is expected to remain almost unchanged during 2016. At the same time, prices are expected to increase. As a consequence, the value of cattle and pigs is expected to increase by 10 and 7 % respectively.

The value of milk production is expected to decrease by 6 % during 2016 while the average output price of milk is expected to decrease by 4 % and the production of milk is estimated to decrease by almost 2 %.

The output of the agricultural industry at basic prices is expected to decrease by 3 % in 2016 compared with 2015. At the same time, the value of total intermediate consumption is also expected to decrease by almost 3 %.

Factor income is calculated as the sum of the production value and subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. Factor income is expected to remain almost unchanged during 2016 due to increased subsidies on production. Net entrepreneurial income is also expected to remain almost unchanged in 2016.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2015 in million SEK and a first estimate for 2016, index 2015=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price

Blommor och växter	Flowers and plants
BNP	GDP
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjölk	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle

Oljeväxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest received
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Sockerbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other